

RAČIANSKY

v ý b e r

č. 4/2006
ZADARMO
do všetkých
domácností
v mestskej časti:
Rača, Krasňany
a Východné

Každý rok druhú májovú nedeľu oslavujeme krásny sviatok – Deň matiek, keď si spomíname s úctou na naše dobré, statočné a milé matky. Matky, ktoré sú považované od nepamäti za nositeľky života, pokoja, istoty a bezpečnosti. To, že nás v bolestiach priviedli na tento svet považujeme za úplnú samozrejmosť. Príroda to tak zariadila.

Ale to ako nás vychovali, koľko obetí museli pri-niesť, koľko prebdených a preplakaných nocí nad postieľkami svojich detí prežili, to už nie je taká samozrejmosť. Veď darovať život znamená darovať lásku. Matka prežíva spolu so svojim dieťaťom všetky životné chvíle počnúc od prvých nesmelých slov a krôčikov až po dospelosť. Láska medzi dieťaťom a matkou je špecifická a zvláštna. Akoby by ich spájalo neviditeľné puto. Matka vždy vycíti, kedy ju jej dieťa potrebuje. Matka vie pochopiť, čo trápi jej ratolesť. Ona vie pohľadiť a potešiť dušu. A to nielen v detstve, ale i v dospelosti. Kým je matka s nami, cítime sa v bezpečí. Obrazne povedané, tak ako kuriatko pod krídlami svojej matky – sliepočky.

Poslanie matky je v dnešnej dobe náročné. Veď žena-matka musí skĺbiť svoje pracovné povinnosti v zamestnaní s rozsiahlou a rôznorodou činnosťou v domácnosti, a pritom nesmie zabúdať na tak prepotrebnú výchovu detí. Mnohokrát však táto činnosť ženy-matky negatívne vplyva na jej profesný postup.

A preto pri príležitosti Dňa matiek sa chcem poďakovať za všetko, čo ste vy ženy-matky dali svojim deťom a vnúčatám. Poďakovať sa nielen za seba, ale v mene vašich detí všetkým Vám, mamičky a babičky. A tí, ktorí máte to šťastie, že vaše mamy ešte žijú, nezabudnite im svoju úctu a vďaku prejavíť a vysloviť osobne, obdaríť ich kytičkou kvetov. Táto úcta by však nemala byť prejavovaná len v tento deň, ale dennodenne počas celého roka.

*Na Deň matiek na matkine ruky si spomínam.
Tie ruky, ktoré mňa i mojich súrodencov pestovali,
ktoré nás vychovali a cestami života neustále vodili.
Ruky matky, ktoré nás nosili, po vláskoch hladili,
pred žiarou slnka chránili, pred chorobami stránil
a ako anjel z nebička nás vždy a všade strážili.
Tie ruky matkine boli raz jemnučké a biele,
ale náročná práca tie ruky matkine rokmí zmenila.
Dnes v mojej myšli tie ruky chcem pohľadiť,
tak, ako hladievala moje detské vlásy mat.
Dnes by som ti však chcel mama moja premilá,
tie ubolené a starostlivé ruky z vďaky pobožkať.*

Ing. Jozef Házy

*Matka môže dať život a môže ho tiež brať.
Ona je to, ktorá oživuje a ktorá nič; môže
vykonať zázraky lásky – a nikto nemôže raníť
viac než ona.* E. Fromm, psychológ

Za hranicami máme priateľov

Bratislava sa rozrastá obrazne povedané aj za rakúske hranice. Mnoho Bratislavčanov si kupuje pozemky v blízkych obciach ako Kitsee, Berg, Wolfsthal a iné, pre ich cenovú dostupnosť. Tento trend zdá sa, má stúpajúcu tendenciu. Zo strany rakúskych obcí sa chápe ako nový rozvojový impulz a preto ho tamjší starostovia vítajú. Určité obavy majú z možnosti straty vlastnej identity ako malých vidieckych obcí žijacich sa hlavne poľnohospodárstvom a vidieckou turistikou. O tomto a mnohých iných témach sa hovorilo na Regionálnom fóre Bratislava – okolie, ktoré sa konalo v obci Prellenkirchen 31. 3.

2006. Podujatie organizovala Regionálna rozvojová agentúra Auland – Carnuntum/www.auland-carnuntum.at. V danom regióne žije 32 000 obyvateľov v 16 obciach. Regióne je súčasťou krajiny Niederösterreich teda Dolné Rakúsko.

Na podujatí vystúpili okrem iných, šéf regionálnej rozvojovej agentúry Auland – Carnuntum Ing. Hans Rupp. Vo svojej prednáške vyslovil myšlienku, že najlepšie je, ak susedia sú zároveň aj priateľmi. Zástupca krajského hejtmana Ernest Gabman hovoril o regionálnom rozvoji Bratislavy – okolia ako

o výzve pre Dolné Rakúsko. Zo slovenskej strany zas vedúci Oddelenia územného plánovania a rozvoja mesta Bratislavy Ing. arch. Vladimír Hrdý spolu s Ing. arch. Karin Lexmanovou vo svojom vystúpení predstavili hlavné smery rozvoja hl. mesta SR Bratislavy. Pani DI. Ilse Volansky z krajskej vlády Dolné Rakúsko predstavila plán územnej rozvojovej koncepcie Bratislavy – okolia. Hovorila

o prepojení Bratislavy železničnou traťou Petržalka, Kitsee, Pamdorf a elektrifikácii žel. trate Bratislava – Marcheg a tiež prepojenie cyklotrás s Bratislavou.

V živej diskusii starostovia obcí deklarovali svoju snahu o vytvorenie podmienok pre väčšiu integráciu Slovákov žijúcich v ich obciach ako aj rakúskeho obyvateľstva s Bratislavou a jej okolím.

Jedným s prvých krokov je odstránenie jazykovej bariéry. Preto napr. starosta Wolfsthalu / www.wolfsthal.at pán Gerhard Schödinger, ktorý sám už ovláda slovenský jazyk, chce zaviesť slovenčinu ako povinný jazyk v základných školách vo svojej obci. Zvýšia sa tak šance ich obyvateľov pre zamestnanie v Bratislave. Takže aj toto je ovocie zjednocovania Európy.

Ing. Ernest Géze

Informácia z magistrátu

Dňa 27. 3. 2006 som sa zúčastnil ako predseda komisie na vyhodnotenie verejnej súťaže na výber zhotoviteľa dokumentácie na cestnú svetelnú signalizáciu križovatky Púchovská - Pri vinohradoch v našej MČ, ktorú zabezpečuje Generálny investor Bratislava. Dokumentáciu na základe výsledkov výberového konania zhotoví firma PROJ-SIG, spol. s r.o. a následne v roku 2007 dôjde k výstavbe svetelnej križovatky, ktorá zabezpečí bezpečnú cestnú premávku nielen vozidiel, ale i chodcov a ďalších jej účastníkov.

Na základe požiadavky obyvateľov MČ Bratislava-Rača som požiadal magistrát o zriadenie zastávky autobusovej linky č.75 pri cintoríne v Ružinove, nakoľko toto pietne miesto posledného odpočinku navštevuje väčšie množstvo starších občanov. S poteším som prijal informáciu od námestníka primátora Ing. Koladu, že je možné tejto mojej požiadavke vyhovieť a skúšobne môže byť zriadená zastávka na znamenie. Po ďalších konzultáciach s pracovníkom DPB Ing. Kajdím som sa dohodol, že zastávka linky č.75 pri cintoríne Ružinov môže byť zriadená trvale a obojsmerne od 3. júla 2006 z dôvodu zmeny časového grafikonu. Upozorňujem, že túto možnosť v smere z Rače môžu využívať mobilní obyvatelia, nakoľko je nutné prechádzať cez štvorprúdovú komunikáciu. V prípade, že na cintorín v Ružinove pôjdu obyvatelia s pohybovými problémami, odporúčam i naďalej využívať priamy trolejbusový spoj linky č. 208. Informáciu dávam na vedomie obyvateľom MČ Bratislava-Rača a verím, že budú možnosť využívať k svojej spokojnosti.

Ing. Jozef Házy, poslanec
Mestského zastupiteľstva Bratislava
za MČ Bratislava-Rača

Upratane Krasňany...

V poslednom čísle RV som vyzval obyvateľov Krasňan na jarné upratanie okolia svojich príbytkov. Zareagovali mnohí obyvatelia, žiaci škôl i pracovníci údržby zelene MÚ Rača. A tak veľkonočné sviatky Krasňanci prežili v peknom zelenom životnom prostredí. Všetkým zúčastneným ďakujem.

V Krasňanoch počas veľkonočných sviatkov vyčítali i nesprátníci, ktorí ničili čo im prišlo do cesty.

Foto G. Martinický

Ing. Jozef Házy,
poslanec MZ Rača za Krasňany

Volby do Národnej rady SR – 17. 6. 2006

V súčasnosti je pozornosť upriamená na prípravu volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, ktorá sa prakticky začala rozhodnutím predsedu NR SR z 15.2.2006 o vyhlásení volieb do NR SR uverejneného v Zb. zákonov č. 89/2006 Z.z. za dňa 16.2.2006, čiastka 35. Podľa čl. 89, odst. 2 písm. d, Ústavy Slovenskej republiky a § 25 odst. 2 zák.č. 333/2004 Z.z. o voľbách do NR SR predseda NR SR vyhlásil voľby do NR SR, ktoré sa podľa čl. 1 odst. 2 ústavného zákona č. 82/2006 Z.z. o skrátení volebného obdobia NR SR, vykonajú v **sobotu 17. júna 2006.**

Rok 2006 možno jednoznačne pomenovať ako rok volebný, nakoľko sa končia volebné obdobia činnosti Národnej rady Slovenskej republiky ako i miestnych samospráv. V podmienkach našej mestskej časti Bratislava-Rača úlohy spojené s prípravou volieb zabezpečujú určení zamestnanci miestneho úradu, aby boli pripravené na požadovanej úrovni a v zmysle už spomínaných noriem a metodických pokynov.

V súčasnosti chceme touto formou upriamiť pozornosť na činnosti a možnosti dané zákonom, ktoré sa týkajú predovšetkým občana – voliča:

- V mestskej časti Rača na Miestnom úrade vedeme stály zoznam voličov s trvalým pobytom. Právo voliť má každý občan Slovenskej republiky, ktorý najneskôr v deň volieb dovŕšil 18. rok veku
- Prekážkou vo výkone práva voliť je: výkon trestu odňatia slobody, pozbavenie spôsobilosti na právne úkony
- Mestská časť Rača, Miestny úrad rešpektuje námietkové konanie a volič si môže v úradných hodinách overiť, či je zapísaný v stálom zozname voličov a môže požiadať o doplnenie údajov, alebo vykonanie opráv (Námietková kancelária, Miestny úrad, Plickova č.18, Stránkové hodiny: Po 8.00-12.00, 13.00-17.00, Ut, St, Št 7.30-12.00, 13.00-16.00, Pi 7.30-12.00, 13.00-13.30)
- Voličovi, ktorý nebude môcť voliť vo volebnom okrsku, v ktorého zozname voličov je zapísaný, vydá evidencia voličov na jeho žiadosť voličský preukaz a zo zoznamu voličov ho vyčiarne. Žiadosť podáva volič osobne, alebo prostredníctvom ním splnomocnenej osoby (splnomocnenie nemusí byť overené). **O vydanie voličského preukazu môže volič požiadať od 18.5.2006 do 15.6.2006 v úradných hodinách.** (Po stanovenom termíne - 15.6.2006 sa vydávajú voličské preukazy nebudú – určuje zákon).
- Novinkou je, že občan Slovenskej republiky, ktorý má **trvalý pobyt** na území SR, ale v čase volieb sa zdržiava mimo územia SR a rozhodne sa pre **voľbu poštou.** Volič predloží písomnú žiadosť o voľbu poštou na Miestny úrad v Rači tak, aby bola doručená najneskôr 50 dní pred dňom volieb – t. j. **28. 4. 2006.**

Voličovi na adresu uvedenú v žiadosti najneskôr 35 dní pred dňom volieb – t.j. **13.5.2006** budú zaslané Miestnym úradom hlasovacie lístky, obálka, poučenie o spôsobe hlasovania, návratná obálka na ktorej bude heslo „**Volba poštou**“, adresa Miestneho úradu, adresa voliča v cudzine. Do výsledku hlasovania sa započíta hlasovací lístok

voľbu v obálke, ktorá bude doručená miestnemu úradu najneskôr v posledný deň pred dňom volieb, t.j. 16.6.2006

- Ďalšou novinkou je, že voliť môžu i občania SR, ktorí nemajú trvalý pobyt na území SR. Títo sa zapisujú do osobitného zoznamu voličov, ktorý vedie mestská časť Bratislava-Petržalka. Pre zápis platia osobitné podmienky (viď zák. č. 333/2004 Z.z., §10).
- V rámci informovanosti budú každému voličovi najneskôr do **23. 5. 2006** doručené oznámenia o konaní volieb s poučením, kde môže volič voliť. V uvedenom termíne budú voličom doručené zoznamy kandidátov.

Tieto informácie sa podávajú v záujme včasnej orientovanosti občanov - voličov našej MČ Bratislava-Rača a prijatia vlastných opatrení v dostatočnom predstihu. Na internete www.raca.sk sme zriadili dostupné informácie, ktoré sa týkajú volieb do NR SR.

Informácie poskytnú v úradných hodinách zamestnanci Miestneho úradu: na Kubačovej č. 21 Margita Somorovská (49 11 24 26, fax 49 11 24 29, somorovska@raca.sk), na pracovisku Plickova č. 18, odbor vnútornej správy Jarmila Ďuríková (49 21 27 41, fax 49 21 27 43, durikova@raca.sk)

Dôležité upozornenie – zmena!

Volebný okrsek č. 9 so sídlom na Strelkovej (bývalý Klub dôchodcov) sa presúva do priestorov Základnej školy, Plickova č. 9.

Zoznam volebných okrskov mestskej časti Bratislava-Rača

Volebný okrsek	Volebná miestnosť
č. 1	Základná škola, Tbiliská č. 4
č. 2	Základná škola, Tbiliská č. 4
č. 3	Kultúrne stredisko, Žarnovická č. 7
č. 4	Klub KDH, Knižkova dolina č. 2
č. 5	Základná škola, Plickova č. 9
č. 6	Základ. škola J. de La Salle, Detviarska
č. 7	Základ. škola J. de La Salle, Detviarska
č. 8	Základná škola, Plickova č. 9
č. 9	Základná škola, Plickova č. 9
č.10	Gymnázium, Hubeného č.23
č.11	Gymnázium, Hubeného č.23
č.12	Centrum voľného času, Hliníčka č. 3
č.13	Základná škola, Hubeného č. 25
č.14	Základná škola, Hubeného č. 25
č.15	Kultúr. stredisko Impulz, Dopravná č. 22
č.16	Ubytovňa Ministerstva obrany SR, Pri Šajbách č. 12
č.17	Základná škola, Tbiliská č. 4
č.18	Kultúrne stredisko, Žarnovická č. 7

Jarmila Ďuríková

Poslanci MZ Bratislava-Rača

pozývajú obyvateľov na stretnutie
29. mája 2006 (pondelok) o 18.00 h:

1. a 2. volebný obvod do KS Žarnovická,
3. volebný obvod do Krasňanského besedy
4. volebný obvod do KS Impulz

Parkovanie na Cyprichovej

Vážení vodiči! V súvislosti so zmenou smerovania jazdy na Cyprichovej ul. je plánované parkovanie vozidiel na jej pravej strane (v smere od Peknej cesty do Rače). Žiadam vás, aby ste preparkovali svoje vozidlá v pondelok **1. mája 2006.** Ing. J. Házy, poslanec

Spovednica poslancov Východného (Rendezu)

Začnem správou, ktorej obsah mi vždy dokazuje, na akej úrovni Železnice SR – jej tzv. vysoko riadiaci pracovníci organizujú realizáciu náročných projektov. Projekt modernizácie trate Bratislava Rača-Trnava pre traťovú rýchlosť 160 km/h spôsobí cestnú – dopravnú uzáveru železničného prístrešia ul. Pri Šajbách smerom do Rače a logicky späť na Východné v časovom úseku od 21.8. – 26. 10.2006. Pre mňa bod číslo jedna v poradí dôležitosti tohto projektu – uzávera železničného prístrešia Pri Šajbách je termín stavebnej realizácie. Prečo nie počas letných prázdnin 1.7. – 31.8. 2006? Dôvod vysvetlenia s ľahkosťou vetrička – „Posunutie termínu v dôsledku stavebných prác na trase Cífer-Trnava“. Že Rendez má už takmer 6 000 obyvateľov, kde je stále veľké množstvo bývalých ale aj súčasných zamestnancov železníc (to je len konštatovanie, aký vzťah majú vrcholoví riadiaci pracovníci k ich zamestnancom). Že tu žijú obyvatelia, ktorí sú závislí od mestskej hromadnej dopravy, ktorú logicky viac využívajú smerom do Rače, kde sú nielen základné, ale aj materské školy pre deti, ale aj Poliklinika Tbiliská pre všetky vekové kategórie a električky č. 3,5,11 Vás časovo skôr dovezu do centra mesta Bratislavy za prácou, školou, spoločenským životom ako dlhšou trasou cez Vajnorský viadukt, kde dnes autobus MHD v čase špičky čaká na výjazd na hlavnú cestu aj 10 minút.

Úsmevnú grimasu prechádzajúcu do zlosti a hnevu pôsobí informácia zo zápisu stretnutia na Magistráte hl. m. Bratislavy 14.2.2006, kde sa zúčastnili zástupcovia Dopravného podniku mesta Bratislavy, Magistrátu Bratislavy, MČ Rača, ŽSR – odbor investičný, Železničná spoločnosť Slovensko, Prodex, s.r.o., kde investor ŽSR diplomaticky upozornil, že už prebehli pracovné rokovania s firmou Prodex, s.r.o dňa 21.9.2005, kde bol vypracovaný projekt organizácie dopravy, ktorý bol odsúhlasený v komisii OK OD Magistrátu hl. m. Bratislavy ako aj ODI OR PZ v BA III dopravným inžinierom a neboli vznesené žiadne pripomienky k uzávere železničného prístrešia a nevyžadovali sa žiadne náhradné alternatívy cestovania obyvateľov Východného do Rače a späť, alebo smerom cez Vajnory do centra mesta, čo by vyžadovalo navýšenie investičných prostriedkov na tieto dopravné aktivity. Bolo by zaujímavé preskúšať týchto zodpovedných pánov zo spomínaných inštitúcií či vôbec vedia, kde sa nachádza Východné, že vôbec jestvuje s reálnymi ľuďmi, ktorí si zaslúžia, aby pri takejto mimoriadnej stavebnej akcii, ktorá výrazne zasiahne do ich časového rozvrhu dňa, aby stihli cestu za prácou, vypravili deti do školy a stihli ako tak aj cestu domov, do vlastných bytov na Východnom. Zástupcovia MČ Rača upozornili na to, že prístrešie tvorí spojnicu medzi Račou a miestnou časťou Východné a preto je potrebné zabezpečiť prechod a bezpečnú dopravu pre školopovinné deti, ktoré chodia do Rače do škôl (lietať ešte nedokážu).

Zástupcovia Dopravného podniku Bratislavy predložili návrh, ktorý spočíva v tom, že prevoz detí bude zabezpečený školskými autobusmi obchádzkovou trasou cez Rybníčníu ulicu – Vajnory na Východné a späť. Pre ostatných cestujúcich, najmä obyvateľov Východ-

ného bude zabezpečená kyvadlová doprava medzi Račou po prístrešie (po Kolajnú ulicu) a od prístrešia bude autobus linky č. 56 pre-mávať na Východné a ďalej na Zlaté piesky. Ďalej poukázal na možnosti vlakového spojenia z Východného s použitím súprav vybavených označovacími na cestovné lístky MHD, čo však ešte musí byť prerokované na pracovnom stretnutí medzi zástupcami Železničnej spoločnosti a DP s čím súhlasil aj zástupca ŽS. K tomuto bodu využitia železničných dopravných ťahov z Východného do centra mesta som podal už návrh riešenia aj novému predsedovi VÚC pánovi Bajanovi, aby bola riešená táto problematika so Železničnou spoločnosťou systémom vôbec nie nového nápadu, ale tak ako to prebiehalo ešte najmä v 60. rokoch 20. stor.

1. Východné – východiskový bod nástupu oproti reštaurácii Rubikon – cca 25 m, kde je nástupný zvršok

2. Východné – Slovany (Figaro, Riazanská) - Filiálka, stanica existuje, len minimálne technicky sprevádzkovať (polohovo 1 zastávka pred Račianskym mýtom)

3. Východné – Vinohrady – Hlavná stanica

4. Východné – Vajnory

5. Po dokončení koľajového zvršku smer cez Nové Mesto až do Petržalky, to však vyžaduje nie príliš veľké investície – ale hlavne stavebné dotiahnutie realizácie tohto projektu

Žiaden objavný návrh. Len vrátenie sa k pôvodnému návrhu integrovanej dopravy v Bratislave, ktorý sa momentálne zabrzdil, ale pri nerealizovaní metra v Bratislave ho budeme presadzovať, aby stihol termíny v roku 2007.

Prijaté uzávery z porady, kde sme my poslanci ako zástupcovia občanov neboli akosi pozvaní, boli nasledovné:

1. Návrh konštrukcie prechodu pre chodcov bude ako samostatný výkres doplnený do dokumentácie v stupni vykonávacieho projektu (DVP) do objektu SO 01-32-02 Železničný zvršok

2. Magistrát hl. m. SR Bratislavy v spolupráci s DPB a.s. a Železničnou spoločnosťou Slovensko a.s. zvolá samostatné rokovanie za účelom zabezpečenia dopravy z Predmestia na Východné vlakovou dopravou.

3. Poznámka GP (generál. projektanta) je, že sa nestotožňuje s návrhom DPB, aby bola realizovaná kyvadlová doprava a ľudia prechádzali cez lávku do Rače alebo Východné, ale aby autobus obchádzal cez Vajnory do Rače ako školské autobusy (žartovný to pán, nie navrhnutí kvalitnú lávku pre chodcov, ale poveriť druhého – DPB, aby on riešil jeho alibizmus).

Vážení obyvatelia Východného, aj na tomto prípade je vidieť, ako je dôležité, aby sa čoraz viac dostávalo do nášho povedomia, že každý si dovoľí toľko, koľko mu dovoľíme, resp., že občianska obrana svojich práv cez petície až po živé zábrany osôb bude musieť byť zodpovednou vlastnosťou mnohých z nás, ktorí nebudeme len rozprávať ako sa mohlo, dalo, alebo ako sa neoplatí, keď je všetko zbytočné, najmä preto, aby kvalita nášho života, našich rodín, detí bola hodná úrovne civilizovanej slušnej spoločnosti. Dobré zdravie Vám praje

C. Sekerka, poslanec MČ Rača Východné (Rendez) so súhlasom poslancov:
A. Novotná, Š. Jakab, H. Krajčovičová

Šanca: Staňte sa najlepšou lesoochranárskou školou!

Po štvrtýkrát sa môžu žiaci základných a stredných škôl zapojiť do súťaže s názvom Lesoochranárska škola 2006. Zaslane projekty bude hodnotiť odborná porota zložená zo zástupcov š. p. LESY SR, Nadácie Zelená nádej a Lesoochranárskeho zoskupenia VLK. Porota sa pri svojom posudzovaní bude zameriavať najmä na konkrétne činnosti súvisiace so záchranou lesov, zdokumentovanie poškodzovania lesov alebo stromov, ale aj na to, aký mala daná aktivita prínos pre rozšírenie znalostí študentov a do akej miery sa do nej svojimi nápadmi a aktivitami samotní študenti zapojili. Zároveň prihliadme na celoročnú činnosť školy orientovanú na poznávanie a záchranu lesov a počet stromov symbolicky zakúpených v rámci akcie „Kúp si svoj strom“.

Príhlášky treba zaslať do 19. mája 2006 spolu so stručným popisom aktivít, ktoré škola vykonala na adresu Nadácia Zelená nádej, 082 13 Tulčák 27.

Odmenu pre najlepšiu základnú školu bude tona zošitov z recyklovaného papiera, lesnícka spoločenská hra Výlet do Lesníckeho skanzenu a knižné tituly. Pre najlepšiu strednú školu je pripravený okrem knižných titulov živý koncert skupiny SKA2TONICS, ktorý sa bude konať v júni v meste, kde sídli víťazná škola. Jednotlivci spomedzi všetkých prihlásených škôl, ktorých práce porota zaujala najviac, budú odmenení zaujímavým výletom do divokých lesov.

Kontaktný e-mail:

Mgr. Peter Gogola: gogola@lesy.sk
Viliam Bartuša: vilo@wolf.sk

Granty pre región

Po úspešnom 1. ročníku vyhlasuje Konto Orange, 2. roč. otvoreného Grantového programu Šanca pre váš región, do ktorého sa môžu zapojiť so svojimi projektmi aktívni občania, združenia, nadácie, obce, verejnoprospešné inštitúcie. V rámci programu rozdelí 4 mil. korún, pričom v každom z 8 krajov Slovenska budú podporené projekty v hodnote 500 000 Sk. Maximálna výška podpory, ktorú môže jeden projekt získať je 70 000 Sk. Základnou podmienkou predložených projektov je, aby mali verejnoprospešný charakter a boli realizované formou dobrovoľníckej práce.

Termín prijímania projektov: do 19. júla 2006. Žiadosti o grantový príspevok spolu s formulárom treba poslať na adresu Centrum pre filantropiu, Medená 5, 811 02 Bratislava.

Info: 5464 4682, 0905 313 313

e-mail: regiony@kontoorange.sk

Telefón mestskej polície

tiesňové volanie: **159** (len závažné veci)
stála služba Mestskej polície Ba III:

4463 4804, -05, -06

Z exilu do vlasti

Dňa 15. marca sa v Klube Zväzu vyslúžilých vojakov gen. M. R. Štefánika konala prezentácia knižnej publikácie *Z exilu do vlasti* JUDr. Ing. Jozefa Podolana, ktorej sa zúčastnil aj starosta mestskej časti Pavol Bielik. Po úvodnom príchove predsedu SVV Jozefa Moravského, hovoril o svojich zážitkoch (z Bratislavy na Wall Street, účasť na inaugurácii prezidenta Nixona, spoluúčasť pri založení Slovensko-amerického kultúrneho strediska a Štefánikovej ceny udeľovanej v zahraničí, práce v Nemecku až po návrat na Slovensko), prezentujúcich aj v spomínanej publikácii sám autor. Zaujímavé podujatie sa ukončilo autogramiádou. -svv-

Svetový deň vody

Oddelenie kultúry, osvetu a športu pripravilo pri príležitosti Svetového dňa vody dňa 20. 3. 2006 prednášku v Krasnianskej besede. O tom, aké dôležité je dodržiavať pitný režim prednášala MUDr. J. Radošinská a RNDr. M. Kučarová. Všetci prítomní sa mohli občerstviť minerálnou vodou Lucka, ktorú venovala firma Vodax, a.s. Ďakujeme. -do-

Jarné upratovanie Rače

Kontajnery budú pristavené 12., 13. a 14. 5. na: Karpatské námestie 24, Tbiliská (pod kotolňou), Gelnická 26, Pri vinohradoch 33, Potočná, Zvončeková, Jurkovičova- Alstrova, Kafendova 20, Novohorská 12, Strelkova, Rumunská 10, Oráčska 2, Ihrsková 15

Deň učiteľov – stretnutie troch generácií

28. marec – Deň učiteľov sa v tomto roku v našej mestskej časti niesol v znamení „stretnutia troch generácií“. Správa školských budov a zariadení pripravila pre našich učiteľov, terajších aj bývalých, milé stretnutie, plné prekvapení. Už úvodný príchovor Mgr. D. Luknárovej naznačil, že tohtoročný Deň učiteľov bude iný, ako predošlé. Celý program otvoril dokumentárny film *Prechádzky po Rači*, v réžii S. Püspökyovej. Bola to neobyčajná hodina dejepisu žiakov ZŠ Tbiliská s Ing. L. Havlovičom autorom kníh o Rači, ktorá aj nám, učiteľom, odkryla možno doteraz nepovšimnuté zákutia Rače.

Šansóny, v podaní Andrejky Zimányovej ⇒, absolventky ZŠ Tbiliská, umocnili slávnostnú atmosféru stretnutia. Vystúpenie tanečného klubu H + T, detí z našich ZŠ a MŠ, bolo úžasnou bodkou za kultúrnym programom. Pre učiteľov, to bolo príjemné zistenie, že na základoch, ktoré deti získali v MŠ a ZŠ, sa dá rozvíjať ich talent a ich celková osobnosť.

Stretnutie troch generácií sa vydarilo, za čo patrí vďaka riaditeľke SŠBaZ Dobroslave Luknárovej a jej kolektívu.

Na Deň učiteľov prevzalo 19 učiteľov a dvaja zamestnanci škôl Ďakovný list starostu našej MČ za dlhoročný úspešnú prácu v školských službách. Ďakovný list obdržal aj pán Ludovít Havlovič, ktorý sa už roky ochotne delí so žiakmi račianskych škôl o svoje bohaté vedomosti z histórie Rače.

Ocenenie na úrovni Bratislavského kraja patrilo t.r. učiteľovi zo ZŠ s MŠ Hubeného 25 pánu Mgr. Kaššovicovi, na úrovni Magistrátu hl. m. SR Bratislavy si prevzala ocenenie učiteľka zo ZŠ s MŠ Plickova pani E. Hanuliaková.

Ocenení zamestnanci ZŠ a MŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti MČ Bratislava-Rača: Mgr. Stanislava Mazáčková, učiteľka (MŠ Barónka 17), Mária Vraníková, učiteľka (MŠ Cyprichová 74), Elena Polakovičová, učiteľka (ZŠ s MŠ Hubeného 25), Anna Goldsteinová,

Foto A. Mojžišová

učiteľka (MŠ Tbiliská 2), Lubica Slobodníková, učiteľka (MŠ Pri Šajbách 14), Gabriela Michalčíková, učiteľka – dôchodkyňa (MŠ Pri Šajbách 14), Eva Kállayová, učiteľka – dôchodkyňa (MŠ Gelnická 34), Hana Zatková, učiteľka (ZŠ s MŠ Plickova 9), Mgr. Alžbeta Sásiková, zástupkyňa školy pre I. stupeň (ZŠ Tbiliská 4), Mgr. Darina Hrubcová, vychovávateľka (ZŠ Tbiliská 4), PaedDr. Alena Sovová, učiteľka (ZŠ Tbiliská 4), Lýdia Csomorová, ekonómka a tajomníčka školy (ZŠ Tbiliská 4), Mgr. Mária Dolnáková, učiteľka (ZŠ s MŠ Hubeného 25), Mgr. Margita Selecká, učiteľka (ZŠ s MŠ Hubeného 25), E. Runová, učiteľka – dôchodkyňa (ZŠ s MŠ Hubeného 25), Mgr. Daniela Šafáriková, zástupkyňa školy pre I. stupeň (ZŠ s MŠ Plickova 9), Mgr. Dagmar Sekerová, učiteľka (ZŠ s MŠ Plickova 9), Drahomír Šoka, školník školy (ZŠ s MŠ Plickova 9), Mgr. Štefánia Annerová, učiteľka-dôchodkyňa (ZŠ s MŠ Plickova 9), Mgr. Petra Vlasáková, učiteľka (ZŠ J. de La Salle), Lýdia Uhnáková, učiteľka-dôchodkyňa (ZŠ J. de La Salle).

Mgr. Daniela Šafáriková, zástupkyňa školy pre I. stupeň (ZŠ s MŠ Plickova 9), Mgr. Dagmar Sekerová, učiteľka (ZŠ s MŠ Plickova 9), Drahomír Šoka, školník školy (ZŠ s MŠ Plickova 9), Mgr. Štefánia Annerová, učiteľka-dôchodkyňa (ZŠ s MŠ Plickova 9), Mgr. Petra Vlasáková, učiteľka (ZŠ J. de La Salle), Lýdia Uhnáková, učiteľka-dôchodkyňa (ZŠ J. de La Salle).

Srdečne blahoželáme!

PaedDr. I. Vargová,
Spoločný obecný školský úrad MČ Bratislava-Rača

Obdivuhodná krása ručných prác

Členky Krúžku ručných prác v Krasňanoch a členky Klubu paličkovanej čipky v Rači opäť ukázali, čo všetko ich šikovné ruky dokážu. Dečky, jarné obrázky, ozdoby, množstvo paličkovaných veľkonočných motívov orámovaných v slame, ktoré najviac ukázali na rozkvitnutých jarných vetvičkách, ručne maľované kraslice, ručne zhotovené veľkonočné pozdravy, ozdobené vyšívanými motívmi šibačov, kraslíc, baránkov a kvetov, medovníkové vajčeka, zajačiky, kuriatka a kačičky, košíčky s farebnými kvetmi na dečkách háčkových či vyšívaných symbolmi Veľkej noci a jari, rôznymi technikami ozdobené kraslice, paličkované zajačiky a rôzne veľkonočné ozdoby – to všetko mohli obdivovať návštevníci na predveľkonočných výstavách v KS Žarnovická a v Krasnianskej besede.

Foto A. Mojžišová

Tvorivá výtvarná dielňa pre deti

Na Veľkú noc sa pripravovali aj žiaci 2. ročníka ZŠ na Hubeného 25. Dňa 5. 4. 2006 pod vedením p. Márie Majerskej zhotovovali v Krasnianskej besede z rôznych materiálov krásne veľkonočné ozdoby, ktorými iste potešili všetkých svojich blízkych.

Foto A. Mojžišová

Deň otvorených dverí

V piatok 7. 4. 2006 pripravil kolektív MŠ Barónka pre nás, rodičov prekvapenie. Stali sme sa súčasťou každodenného života našej škôlky.

Už od rána sme poznávali svoje deti v inom svetle - ako súčasť kolektívu svojich rovesníkov. Aktívne sme sa zapájali do ranných hier, mohli sme pozorovať ich zručnosť a šikovnosť pri rozčvičke. Stali sme sa tichými pozorovateľmi ranej hygieny a s radosťou sme sa pozerali, ako im v škôlke chutí desiata. Pani učiteľky pripravili pre nás aj zaujímavý program - prípravu jedla. Spolu s deťmi sme pripravovali chutné nátierky, ovocné šalát, pudinky. Na záver bola spoločná ochutnávka. Deti mali z toho veľkú radosť, my tiež. Potešilo nás ako naši malí drobcí napredujú, ako rýchlo sa učia. Presvedčili sme sa, že naše deti sú v dobrých rukách kolektívu zamestnancov Materskej školy Barónka.

Za rodičov MŠ Barónka Beata Bešková a Eva Stružová

Foto G. Martinický

Hračky – naši kamaráti

Hoci by ste v materskom centre Ráčik na Peknej ceste č. 9 našli dosť hračiek, 28. 3. o 17.00 ich tam bolo o čosi viac. A neboli to hocijaké hračky, ale priam „čarovné“. Prišli totiž s mladou sympatickou bábkoherečkou Mirkou Pavlíkovou, hostujúcou v Bábkovom divadle Ludus. Pripravila si pre našich „drobcov“ veselé predstavenie s názvom Hračky – naši kamaráti. Kuchynka centra sa zmenila na malú divadelnú scénu s ozajstným javiskom na stole a hľadiskom preplneným detskými a rodičovskými divákmi. Divadielko sa mohlo začať. Neverili by ste, ale i hlavné hrdinovia z dievčenskej izbičky – (myš, ceruzka, žabka a zubná kefka) žijú vo svojom neobyčajnom svete, vedia rozprávať a riešia svoje „problémy“. Deti hrovou formou utvrdili v tom, že príliš plné bruško občas bolí, že žabka nespáva v postielke pod perinou, alebo že zubná kefka rada čistí zúbky. Našťastie, ako to býva v každej správnej rozprávke, napokon si všetci navzájom pomôžu a urobia jeden druhého šťastným. Ak si malí i veľkí diváci odniesli domov aspoň túto peknú myšlienku, stálo to zato.

Predstavenie si prišlo pozrieť rekordný počet detí (33) sprevádzaných mamičkami, oteckami a inými „dospeláckymi kamarátmi“. Naš Ráčik „praskal vo švíkoch“.

Bábkové predstavenie odmenili iskrivým potleskom detské ruky, ktoré sa osobne mohli rozlúčiť s hrdinami príbehu pohladením či podaním ruky, čo umocnilo ich divadelný zážitok. Dúfame, že i vďaka podobným podujatiam pre najmenších a nadšených divákov sa rady nádejného vnímavého občestva rozšíria.

Lucia Rechbauerová s Marečkom

Deň narcisov

Pri príležitosti jubilejného 10. ročníka Dňa narcisov 7. apríla 2006 prebehla verejná zbierka na konto Ligy proti rakovine aj v našej mestskej časti. Dobrovoľníci z radov študentov Gymnázia Hubeného a Školských bratov vyzbierali spolu 51 434,50 Sk. Vďaka patrí nielen študentom, ktorí zbierku v MČ uskutočnili ale aj Vám všetkým, ktorí ste prispeli.

Foto G. Martinický

Výchovný koncert

Netradičným spôsobom prebehlo výchovný koncert pre žiakov základných škôl našej mestskej časti. Konal sa 20. marca 2006 v KS na Žarnovickej ulici. Zúčastnilo sa ho v rámci vyučovania okolo 300 žiakov z rôznych ročníkov. Účinkovala hudobná skupina Banda pod vedením Sama Smetanu. Cieľom bolo oboznámiť žiakov s hudobnými nástrojmi, ktoré sa využívajú v ľudovej hudbe, s typmi nástrojových zoskupení v tradičnej ľudovej hudbe, základnou charakteristikou herneho a vokálneho štýlu rôznych regiónov Slovenska. Prezentované boli oblasti Myjava, Gemer, Horehronie, Podpoľanie, Orava, Šariš, Zemplín. Na záver sa mladí poslucháči dozvedeli o možnostiach využitia ľudovej hudby v modernej hudbe nazwanej ako word music. Žiaci mali možnosť vidieť hudobné nástroje: husle, drumblu, gitaru, cimbal, fujaru, píšťalky, ozembuch, keltské bodhrany, tamborill, cajon, tamburínu a ďalšie. Moderátorom programu bol Samo Smetana. Bolo to niečo neobvyklé, pestré, dynamické a zaujalo všetkých žiakov. Ďakujeme za tento pekný zážitok, radi si ho zopakujeme.

Ing. Eva Bielčíková, RKS

Veda o vesmíre v Rači

Prednáška Prof. J. Krempaského spojená s prezentáciou a predajom jeho knihy *Veda verzus viera?* bude **7. 6. 2006** o 17.00 v KS Žarnovická

Podujatia v knižnici

Dňa 31. 3. sa oboznámili s činnosťou knižnice v Rači aj žiaci 5. a 8. roč. ZŠ s MŠ Plickova. V Knižnici na Žarnovickej sa v dňoch 18. 4.-

21. 4. konala aj výstava obrazov M. Bošelovej maľovaných na hodvábe. -lc-

Čitateľská súťaž Mateja Hrebendu

sa konala 30. 3. 2006 v KS Žarnovica. Mala tri kolá a bola orientovaná na celé kolektívy tried. Úlohy a otázky, na ktoré žiaci hľadali alebo tvorili odpovede, boli zamerané nielen na znalosť učebnej látky z literatúry, ale aj na kultúrne pamiatky Rače a Bratislavy, kontakt s račianskym dialektom aj širší záujem o celkové aktuálne kultúrne dianie. Do súťaže sa zapojili kolektívy siedmakov zo ZŠ s MŠ Osloboditeľská 1, ZŠ s MŠ Plickova 9 a ZŠ Tbiliská 4.

Skoro vyrovnané výsledky z dvoch korešpondenčných kôl sa dynamicky menili v priebehu tretieho „živého“ kola, kde za kolektívy tried súťažili vybrané 5-členné družstvá, výrazne povzbudzované spolužiakmi.

Konečné poradie

1. miesto 7. A zo ZŠ Tbiliská 4, 2. miesto 7.B zo ZŠ s MŠ Plickova 9, 3. miesto 7.A zo ZŠ s MŠ Osloboditeľská 1.

Súťažiaci triedy získali knižné ceny.

Žiaci aj učiteľky Slovenského jazyka a literatúry (SJaL) súťaž ocenili. Zaujala ich svojou formou aj rôznorodosťou otázok a úloh. Žiaci hľadali odpovede nielen v učebniciach literatúry, ale aj pomocou internetu, z mapy Bratislavy, prechádzkou po Rači, v rozhovore s rodičmi, čítaním knihy *Babička B. Němcovej*, atď. V esejí *Knihy môjho detstva* sami hodnotili svoje prvé čitateľské skúsenosti aj kontakty s literatúrou. V záverečnom kole súťaže šlo o pohotovosť v tvorbe odpovedí, voľbu vhodnej taktiky aj spoločenské vystupovanie.

Vyučujúci SJaL i v budúcnosti takéto podu-

jatia privítajú. Žiaci však budú potrebovať viac času na dôkladné prečítanie vybraných kníh (kvôli súťaži ich možno prečítajú skôr, ako keď to od nich vyžaduje iba učivo literatúry daného ročníka). Vzhľadom na hravosť a súťaživosť detí navrhujú zamerať sa aj na 4. a 5. ročník.

Podujatie bolo dôstojnou formou spomienky na Mateja Hrebendu, významnú osobnosť našich národných dejín. Súťaž pre žiakov 7. ročníka ZŠ pripravili Spoločný obecný školský úrad a RKS spol. s r.o. v spolupráci s pracovníčkami Odd. kultúry, osvetu a športu pri MÚ a správkyniami knižníc v MČ Rača.

Mgr. Dobroslava Luknárová

Na podujatí Bratislava pre všetkých

dňa 23. 4. divákov zaujali dve exhibície troch žongléroz v Rače – Jakuba Belana (foto vľavo), Mareka Slíža a – hádajte – kto bol ten tretí...? (foto vpravo) Žongléri ešte pred predstavením predvádzali svoje umenie okoloidúcim na Hlavnom námestí aj objektívu nášho fotoaparátu.

Foto G. Martinický

Veda rozumie aj chaosu

Založil na Slovensku niekoľko vedeckých odborov. Napísal významné vedecké publikácie, patenty a učebnice, vychoval generácie vedcov... Za popularizáciu vedy dostal Cenu SAV (1996). V r. 2002 dostal Cenu ministra školstva SR za vedu a techniku. Prof. RNDr. Július Krempaský, DrSc., čestný občan Rače nám povedal:

◦ **Čím Vás fyzika oslovila? Nielsovi Bohrovi výskum atómovej fyziky sponzoroval pivovar. Ako sa darí Vám – fyzikovi v Rači – vo vinohradníckom kraji?**

Víno používam na vylepšenie čaju. V Rači bývam od r. 1968, ale myšlienku na Raču som choval už od r. 1942, keď sme ako gymnazisti absolvovali výlet z Kežmarku do Bratislavy. Z celej cesty vlakom mi v pamäti utkvela len spomienka na staničku, pri ktorej vlak zastal – na budove žiaril nápis Rača. Netušil som, že raz tam zakotvím. Rača leží na úpätí Karpát a to mi pripomína rodnú dedinu, ktorá tiež leží na úpätí kopcov, sú to však Tatry.

K fyzike som sa dostal náhodne a ani nie z príliš ušľachtilých dôvodov. Vtedy (v r. 1949) ponúkali na Prírodovedeckej fakulte UK najväčšie výhody tým, ktorí sa rozhodnú študovať fyziku resp. matematiku. Prihlásil som sa a dodnes to nelutujem. Vo vede sa mi darí paradoxne vďaka „sponzorstvu“ totalitného režimu. Nesmel som zastávať žiadne funkcie, preto som mal dosť času na odbornú prácu.

◦ **Slovom atóm Démokritos mienil základnú, už nedeliteľnú „tehlu“, z ktorej je hmota „postavená“. Bohrov model atómu už popisoval „tehličky“, z ktorých atóm pozostáva: protón a elektrón. A aj tie sú z „niečoho“. Kde sa toto drobenie hmoty zastaví? Z čoho je hmota „urobená“?**

Bohrov model atómu v r. 1916 už opisoval ako funguje atóm. Odvtedy sa naše poznatky o hmote veľmi rozšírili do šírky aj do hĺbky. Teraz sme na úrovni tzv. kvarkov a leptonov, z ktorých pozostávajú protón a elektrón a všetka látka vôbec. Čo bude nasledovať ďalej, je ťažké predvídať, aj keď už bezpečne vieme, že v experimentovaní sa už omnoho ďalej nedostaneme. Na to by sme potrebovali urýchľovače častíc veľké desiatky, ba stovky kilometrov! Na ich stavbu už nestačia ani ekonomiky najvyspelejších krajín. I v teoretickej rovine vidíme hranicu, za ktorú sa veda asi nikdy nedostane. Sú ňou fiktívne útvary, zvané „struny“ nesmierne malých, tzv. planckovských rozmerov (rádu 10^{-33} cm), ktoré by mali vyplňať to, čomu vo fyzike hovoríme vákuum. Ich priame pozorovanie nebude nikdy možné, aj keď nejaké testy na potvrdenie tejto hypotézy sa už pripravujú. Tam kdesi treba hľadať odpoveď na otázku, čo je to vlastne hmota. Aj keď filozoficky je zrejmé, že presne ju definovať sa nedá, lebo ešte všeobecnejší pojem, ako je „hmota“ (v materiálnom svete) nejestvuje.

Súčasná úspešná teória už nepracuje s pojmami častíc ako s nejakými lokalizovanými útvarmi s pevnými kontúrami, ale len s ich „obrazmi“ v podobe akýchsi pravdepodobnostných vln. To síce nič nevytvára o ich skutočnej podstate, ale umožňuje nám to vypočítavať všetko, čo by sme radi o mikrosvete chceli vedieť. A nie je toho dosť?

◦ **Newton formuloval gravitačný zákon, Einstein s Grossmannom gravitáciu „zrušili“ – preukázali, že gravitácia ako sila vlastne neexistuje, je len prejavom zakrivenej priestoročasu. No stačí sa potknúť a**

pocítime, že predsa zem stále priťahuje. Aký je vzťah a rozdiel medzi priamou ľudskou skúsenosťou a vedeckým poznaním?

A. Einstein zavrhol pojem gravitačná sila, ale nezavrhol gravitáciu ako takú. Tvrdil len, že hmota vytvára okolo seba zvláštne deformovaný priestor, v ktorom sa všetko, čo sa v ňom nachádza, pohybuje ako v špeciálne vyprofilovanom korytke. Einsteinov prístup ku gravitácii sa zdá bežným ľuďom menej zrozumiteľný ako Newtonov, ktorý pracuje s konkrétnymi silami. Ale Einsteinova teória sa ukázala byť úspešnejšia v prognózach. Ľudská skúsenosť sa opiera o zmysly, a tie – dobre vieme – môžu aj klamať. Nie všetko, čo sa nám vidí názorne a prirodzené, musí byť nutne aj pravdivé.

◦ **Fyziku v 19. storočí považovali za prvú skoro „ukončenú“ vedu – mysleli si, že o fyzikálnom svete už vedia takmer všetko. Stačilo pár rokov a všetko bolo inak. Nemôže sa nám to stať opäť?**

Naozaj vedci na konci 19. stor. oficiálne vyhlásili, že fyzika je už ukončená veda a nič nového sa v nej už nedá očakávať. Iróniou bolo, že iný slávny fyzik M. Planck o niekoľko rokov ukázal, že fyzika nielenže nie je ukončená, ale že ju treba vybudovať úplne odznova, pretože je chybná vo svojich samotných základoch.

Odvtedy sa traduje názor, že prírodná veda je nestála a treba ju s každým novým objavom prebudovať. No nie je to celkom tak. Niektoré poznatky, ku ktorým sa veda dopracovala, už majú punc vysokej dôveryhodnosti a niektoré ňou objavené princípy sa už v budúcnosti nezmenia. K nim patrí už napr. aj poznatok, že náš vesmír nie je večný, ale „kontingentný“ fenomén, čo znamená, že má svoj dobre definovaný počiatok a určite bude mať aj svoj koniec. Tento tzv. „štandardný model vzniku a vývoja vesmíru“ veľmi dobre koreluje s náboženskými predstavami, podľa ktorých náš vesmír bol stvorený z Božej vôle a z Jeho vôle môže byť jeho existencia i ukončená.

◦ **Kedysi ľudia sami seba považovali za nezávislých pozorovateľov prírody. Od Einsteina vieme, že výsledok pozorovania fyzikálneho deja závisí od pozorovateľa. Môže človek poznávať svet novým spôsobom bez toho, aby zmenil svoj uhol pohľadu, myšlenie, sám seba? Nezačína sa veda a jej objavy filozofiou – zmenou myslenia pozorovateľa?**

Máte pravdu – najťažšia je cesta k sebe samému. Nie nadarmo sa spomína, že mladý kňaz sa modlí: „Bože, daj aby som zmenil svet“, v strednom veku prosí: „Bože daj, aby som zmenil túto farnosť“ a starý kňaz skromne žiada: „Bože daj, aby som zmenil aspoň seba“. Poznávanie prírody tiež núti človeka, aby zmenil svoje myslenie. Zažili sme to už viackrát v histórii a zažívame to aj dnes. Donedávna bolo ústredným cieľom vedy hľadanie odpovedí na otázky „aký je vesmír?“. Posledné roky nás veda núti hľadať odpoveď na otázku „prečo je

Prof. Krempaský a jeho aparátúra na pulzné meranie tepelnej vodivosti, za ktorú dostal v roku 1989 Národnú cenu za rozvoj metód merania

vesmír taký aký je a nie nejaký inakší?“. Zmysluplnosť tejto otázky spočíva v poznatku, že keby náš vesmír bol len trošičku iný, nebolo by tu života ani ľudí. Tento poznatok v podstate rozprúdil takmer v celom svete intenzívne diskusie na tému: existuje či neexistuje „Dizajnér“ ktorý stvoril a riadi tento svet? Objektívne treba konštatovať, že súčasne prírodná veda prináša nemalo veľmi závažných argumentov v prospech názoru, že náš vesmír si existenciu Dizajnéra naozaj vyžaduje.

◦ **Príroda nevyhnutne podlieha prírodným zákonom. Človek je jej súčasťou. Kde je priestor pre ľudskú slobodu, keď všetko riadia prírodné zákony? Nie je hlavnou kauzou téma sloboda verus prírodné zákony?**

Je fakt, že Boh riadi tento svet prostredníctvom bez výnimky platných prírodných zákonov, takže sa na prvý pohľad zdá, že človek robí len to, čo musí a teda jeho sloboda je silne obmedzená. Fyzika však dospela k poznatku, ktorý uspokojivo rieši aj problém slobody človeka a jeho zodpovednosti za svoje činy. Javí sa nám, že Boh nielenže sa rozhodol darovať človeku slobodu, ale zabezpečil k tomu aj „technické“ podmienky. Spočívajú v tom, že na určitom stupni vývoja prírodných systémov determinovaného prírodnými zákonmi vstupuje „do hry“ aj náhodný činiteľ. Systém sa stáva nesmierne citlivý na malé podnety (fluktuácie), schopné vnútiť systému špecifické makroskopické správanie. Keďže fluktuácií je vždy prakticky nespočítateľne veľa, správanie systémov sa stáva v takých podmienkach nepredikovateľné, teda chaotické. Tak „pracuje“ aj ľudský mozog: keď vznikne potreba riešiť nejaký problém, fluktuácie začnú náhodne spájať jednotlivé biookruhy, v ktorých sú zaznamenané informácie, čím sa generujú – u každej osoby odlišne – rozličné varianty riešenia, z ktorých si človek obdarený vedomím môže slobodne vybrať niektorý z nich na realizáciu. Tak sa uskutočňuje slobodné konanie a vidíme, že to nie je v rozpore s determinizmom, ktorý vyplýva z prírodných zákonov.

Kauza „sloboda verus determinizmus“ sa teda nekoná. Možno ešte ako zaujímavosť dodať, že imanentná prítomnosť Boha vo stvorení sa prejavuje najmä v oblasti komunikácie realizovanej prostredníctvom ovplyvňovania spomínaných fluktuácií a nie v porušovaní vlastných zákonov (konaní zázrakov), ktoré pre tento svet ustanovil. Dokonca dnes vo fyzike poznáme mechanizmy, kde hmota vzniká z ničoho. Za rozhovor ďakuje G. Martinický

Program Račianskych hodov 2006

Piatok 5. 5.

Kultúrne stredisko Žarnovická 7

14.00 Vernisáž detských prác MŠ
 Prezentácia materských škôl
 MČ Bratislava-Rača

Hotel Barónka – kongresová sála

15.00 Slávnostné vyhlásenie výsledkov
 9. račianskej výstavy a degustácie
 vín s medzinárodnou účasťou
 (vstup pre pozvaných hostí)

Sobota 6. 5.

Miestny úrad, Kubačova 21

11.00 Vernisáž výstavy fotografií
 MČ Praha 2

Hlavné pódium – Miestny úrad, Kubačova 21

15.00 „Vitajte u nás“ – vystúpenie hostí
 z MČ Praha 2
 16.30 Hrá dychová hudba Grinavanka
 18.00 Koncert hudobnej skupiny Margot
 19.00-22.00 Street dancing DJ Lobl

Detská scéna – amfiteáter

KS Žarnovická

14.00 „To sme my...“ – programová pre-
 zentácia základných škôl MČ
 Bratislava-Rača

16.00-18.00 „Rytmus v nás“ – diskotéka
 plná prekvapení s Disco Jarkou

Nedeľa 7. 5.

7.00 Dobré ráno, Račania – budíček
 s dychovou hudbou Račianka

Farský kostol sv. Filipa a Jakuba Alstrova

10.30 Slávnostná rím.-kat. bohoslužba

Hlavné pódium – Miestny úrad, Kubačova 21

13.30 Hrá dychová hudba Račianka

14.00 Slávnostné privítanie účastníkov
 Račianskych hodov 2006 s ponukou
 račianskych hodových „holých“ ko-
 láčov

15.00 Hrá dychová hudba Záhorienka
 16.30 Koncert hudobnej skupiny Country
 Team

18.00 Koncert Roba Opatovského
 19.15-21.00 Tanečná paráda s hud. skupi-
 nou Acoustic flash

Detská scéna – amfiteáter KS Žarnovická

14.00 Vystúpenie Detského folklórneho
 súboru Čečinka

15.00 Detské bábkové predstavenie

16.00-18.00 Majstri Európy – tanečná sku-
 pina H&T

Sprievodné podujatia sobota, nedeľa

Miestny úrad, Kubačova 21

14.00-18.00 Výstava fotografií MČ Praha 2

Obecný dom - Alstrova ul. 249

12.00-20.00 Verejná degustácia vín
 v priestoroch Račianskeho vino-
 hradníckeho spolku

14.00-18.00 Račianska izba – stála expozi-
 cia MO MS Rača

15.00 Barunkine rozprávky. Výstava prác
 detí ZŠ (Račianska izba)

Pamätná sieň SVV – Detvianska 12

14.00-18.00 Pamätná sieň gen. M. R.
 Štefánika

Prevádzka kolotočov a atrakcií – areál Rustaveliho

8.00-22.00

Stánkový predaj v MČ Rača

8.00-23.00 (so), 8.00-22.00 (ne)

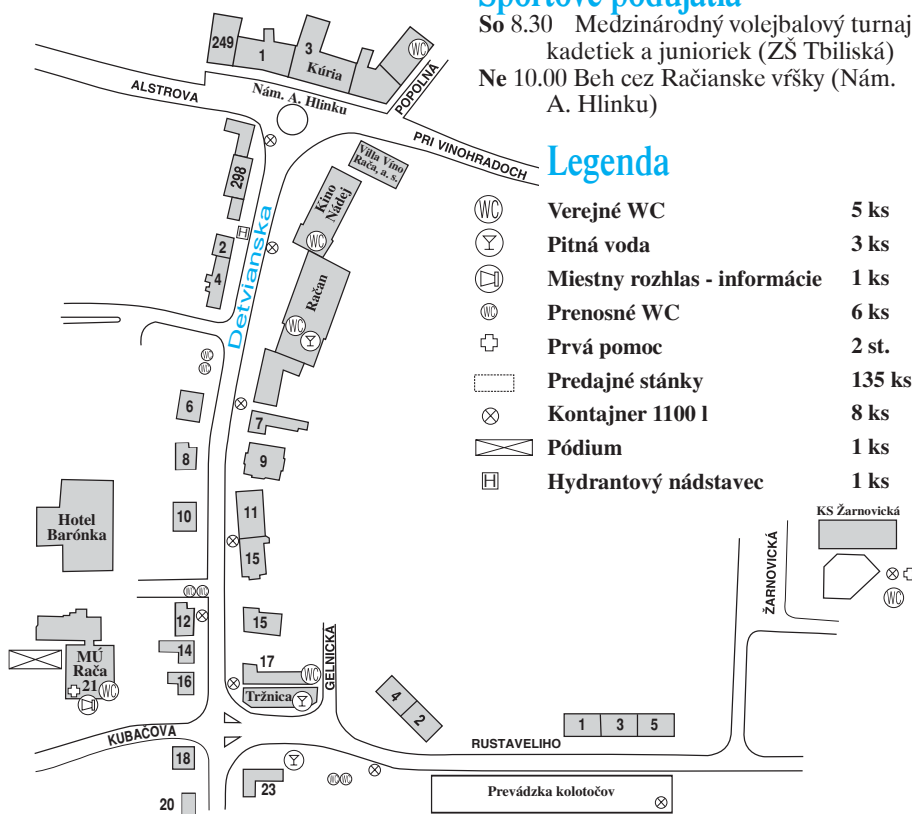
Športové podujatia

So 8.30 Medzinárodný volejbalový turnaj
 kadetiek a junioriek (ZŠ Tbiliská)

Ne 10.00 Beh cez Račianske vršky (Nám.
 A. Hlinku)

Legenda

	Verejné WC	5 ks
	Pitná voda	3 ks
	Miestny rozhlas - informácie	1 ks
	Prenosné WC	6 ks
	Prvá pomoc	2 st.
	Predajné stánky	135 ks
	Kontajner 1100 l	8 ks
	Pódium	1 ks
	Hydrantový nádstavec	1 ks

Recitačná súťaž Rozprávkové vretienko 2006

Spoločný obecný školský úrad v spolupráci s Račianskou kultúrnou spoločnosťou, spol. s r.o. zorganizoval pre základné školy v MČ Bratislava-Rača a MČ Bratislava-Nové Mesto regionálne kolo recitačnej súťaže Rozprávkové vretienko 2006. Súťaž v prednese rozprávky sa konala dňa 22.3.2006 v Kultúrnom stredisku na Žarnovickej ul.

Dvanásť bratislavských základných škôl vyslali svojich víťazov do vzájomného zápolenia s celkovým počtom účastníkov 27, z čoho v I. kategórii súťažilo 14 žiakov a v II. kategórii súťažilo 13 recitátorov. Podujatie otvorila PaedDr. Ivana Vargová. Výkony súťažiacich hodnotila odborná trojčlenná porota v zložení: Mgr. Jana Rovenská – predsedá, Mgr. Petronela Dušová a Emília Runová.

Víťazi dostali diplomy a knižné ceny, ostatní súťažiaci ďakovné listy. Pre všetkých účastníkov aj hostí bolo pripravené občerstvenie.

Komplexne možno hodnotiť túto súťaž ako úspešné spoločenské podujatie, ktoré splnilo svoj stanovený cieľ – rozvoj schopností talentovaných detí ZŠ v oblasti umeleckého prejavu a kultivácia hovoreného slova.

Vysoké zastúpenie škôl a záujem mladých recitátorov na tejto súťaži potvrdzuje neúfňajúci záujem o umelecký prednes rozprávky. Ďakovné slovo patrí aj pedagógom škôl, ktorí sa v nemalej miere venujú svojim zve-

rencom a spoločne reprezentujú nielen školu, ale aj rozvíjajú vlastné schopnosti a nadanie.

Víťazi

I. kategória:

1. Lucia Znášiková, ZŠ – PMND, Teplická (K. Bendová: Učená princezná)
2. Anna Mačáková, ZŠ s MŠ Česká (J. Mokoš: Prečo kohút naháňa sliepky)
3. Filip Skačányi, ZŠ s MŠ Hubeného (D. Hevier: Pištolník Pišta)

II. kategória:

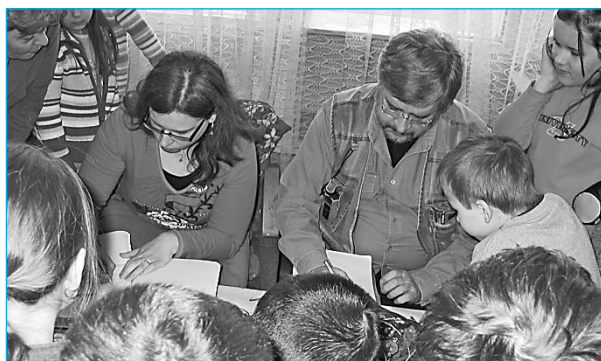
1. Barbora Prekopová, ZŠ s MŠ Hubeného (K. Bendová: O rozkýchanom slonovi)
2. Oliver Ďurč, ZŠ s MŠ Riazanská (Hrdličkin obojok)
3. Mário Gál, ZŠ s MŠ Osloboditeľská (O. Sliacky: O dvoch bratoch),
3. Jassica Idbeková, ZŠ s MŠ Osloboditeľská (A. Veraešpejová: Vianočné trampoty)

PaedDr. Ivana Vargová

Jablká nepadajú ďaleko od stromu

V rámci Mesiaca knihy sa dňa 23. 3. konala v ZŠ Plickova 9 beseda s autormi diel pre deti Dušanom Brindzom a Lenkou Tomešovou.

Dušan Brindza je synom spisovateľky Heleny Križanovej-Brindzovej a možno povedať, že v jeho prípade jablko nepadlo ďaleko od stromu: Napísal viacero rozprávkových televíznych a rozhlasových hier, večerníčky, vytvoril vzdelávacie cykly a relácie pre deti, rozhlasové pásma pre dospelých a mládež. Pre-rozprával známe rozprávky Vlk a Červená čiapočka, Vlk a kozliatka, ktoré vyšli ako prvé rozprávkové CD nahrávky na Slovensku. V jeho spracovaní si deti môžu vypočuť aj iné známe rozprávky, napr. Janko Hraško, Mrázik, či Kocúr v čizmách... Napísal aj viacero textov piesní k rozprávkam iných autorov. Dospelým je známy najmä ako redaktor a spoluautor rozhlasového seriálu Čo nového, Bielikovci?

Jablko však nepadlo ďaleko od stromu ani po druhý raz. Jeho dcéra Lenka Tomešová sa tiež venuje písaniu pre deti. Jej pôvodné rozprávky vyšli na CD pod názvom Zajko Tárajko, Zajko Pátrajko a eskimácke rozprávky Trpaslíci z Hawkinsonovho ostrova a iné. Napísala divadelnú hru s pesničkami Mikulášske čaro, ktorú môžeme vidieť v bábkovom divadle. V roku 2005 vyhrala cenu súťaže rozhlasových hier so svojou hrou pre mládež Fantasy Word.

Tvorba oboch autorov je deťom blízka, a tak žiaci I. stupňa našej školy ich rozprávanie počúvali pozorne a so zaujatím. Vďaka predchádzajúcej dôkladnej príprave kládli obom hostom zaujímavé otázky, na ktoré im pán Brindza a pani Tomešová pohotovo a vtipne odpovedali.

Na záver autori odmenili najzaujímavejšie otázky vlastnými podpísanými CD nahrávkami. Komu sa neušlo CD, odnášal si nielen podpis autorov na papieri, ale aj radosť, že sa môže tešiť na ďalšie nové rozprávky a hry z ich dielne.

Za všetkých žiakov a pedagogických pracovníkov im úprimne ďakujeme a prajeme veľa tvorivých nápadov v ich ďalšej práci.

Mgr. Jana Kišová, Ing.
Mgr. Jana Budinská

Foto J. Bielík

Memoriál Vlastimila Ružičku

V sobotu 15. apríla sa konal už 5. ročník cyklistickej časovky do vrchu Memoriál Vlastimila Ružičku. Štart pretekov bol od Námestia Andreja Hlinku (161 m n.m) a cieľ na Bielom kríži (498 m n.m). Na trati s dĺžkou 4, 7 km a prevýšením 337 metrov sa potrápilo 53 pretekárov v 13 kategóriách. V snahe uskutočniť vyhodnotenie pretekárov čím skôr, došlo po preteku k niekoľkým chybám pri vyhlasovaní výsledkov, ktoré sa však na mieste vyriešili a za ktoré sa organizátori podujatia MČ Rača a AŠK INTER Bratislava pretekárom ospravedlňujú a veria, že ináč vydané podujatie po všetkých stránkach prídu absolvovať aj o rok.

Podujatie podporili: *BILLA, Villa Vino Rača, Spolok vyslužijích vojakov gen. M. R. Štefánika, Sirupy Prokeš.*

Milan Roskopf, športový referent

Výsledky

M 10 – 12 r.

1. Čapiak Juraj, GŠB (34:58,26 min.), 2. Lančarič Filip, ŠK Vital (35:57, 82 min.)

M 13 – 14 r.

1. Grunt Adam, ŠK Vital (18:24, 95 min.), 2. Mihálik Marek, ŠK Vital (23:00,89 min.), 3. Džadoň Marek, GŠB (28:44,48 min.)

M 15 – 16 r.

1. Borodin Marek, ŠK Vital (16:40,54 min.), 2. Rohoň Michal, ŠK Vital (18:00,92 min.), 3. Novák Jakub, UNKASR bike-team (28:24,29 min.)

M 17 – 18 r.

1. Valent René, SŠŠ Trenčín, (15:33,70 min.), 2. Škopek Jakub, Bike Team KŠK (16:36,45 min.), 3. Trebatický Ivan, SŠŠ Trenčín (17:10,13 min.)

M 19 – 23 r.

1. Škopek Martin, KŠK (13:27,64 min.), 2. Kostelničák Martin, Bike Team KŠK (14:14,80 min.), 3. Paller Juraj, Bike Team KŠK (14:25,42 min.)

M 24 – 30 r.

1. Štvrtecký Jaroslav, ŠKP Skalica (13:27,32 min.), 2. Grebečí Dalibor, ŽPAS Podbrezová (14:16,32 min.), 3. Gatiaľ Matúš, OTP (15:11, 29 min.)

M 31 – 40 r.

1. Reingraber Miroslav, CK Svätý Jur (15:53,20 min.), 2. Forro Peter, Start (16:09,23 min.), 3. Takáč Pavol, ŠK Vital (22:21,95 min.)

Foto A. Reháček

M 41 – 50 r.

1. Teplan Juraj (17:32,36 min.)

M 51 – 60 r.

1. Čambal Pavel, Inter (20:48,86 min.), 2. Gálik Pavol, Inter (21:05, 04 min.), 3. Tóth Jozef, ŠK Maratón (21:39,02 min.)

M nad 61 r.

1. Nemlaha Štefan (25:59,10min.)

Ž 10 – 12 r.

1. Tomašovičová Michaela, ŠK Vital (22:29,23 min.)

Ž 15 – 16 r.

1. Podberská Martina, ŠK Vital (26:13,04 min.)

Ž 41 – 50 r.

1. Trnovcová Alena, Vazka (20:23, 89 min.), 2. Štrbáková Tamara (30:49,36 min.)

Skautský streetballový turnaj

Tento rok sa náš 96. malokarpatský zbor rozhodol uskutočniť prvý ročník skautského streetballového turnaja. Nápad vznikol v hlave našich roverov. Podarilo sa nám

vybrať aj celkom príhodný dátum, 1. apríl, deň ako stvorený pre skvelé i športovo menej zdatné družstvá. V Rači sa teda stretlo desať bratislavských tímov zblízka i zďaleka.

Miesto na turnaj nám poskytlo Gymnázium školských bratov na Čachtickej ulici, osobitná vďaka patrí bratovi Petrovi. Za zdravotný dohľad ďakujeme Zuzke Jančovičovej a Jurkovi Lysému, dvom mladým medicom z Červeného kríža.

Keď už bolo všetko ako má byť, miesto aj čas, turnaj sa začal. Prvé kolo sa skladalo zo zápasov „každý s každým“ v dvoch skupinách. Z hustého sitka neúprosného boja vypadli dve družstvá, Drevá a Lopty. Pokračovalo sa zápasmi play-off, odtiaľ putovali štyri družstvá do semifinále. Dva súboje rozhodli o finalistoch. O 3. miesto bojovali tímy Smršte a Looseri. Vo finále sa stretlo družstvo Big Scout a Svištike. Zápas bol veľmi vyrovnaný, napínavý a po časovom limite pätnásť minút ukončený remízou. Hody na kôš teda rozhodli, no aj na tento výsledok sa čakalo dlhých päť minút.

Vítané družstvo Svištike z mestskej časti Ružinov získalo nádhernú trofej, putovné zlaté streetballové vedro. Po fotografovaní a odovzdaní diplomov prišlo „výbušné“ otváranie detského šampanského a niektorým skautom sa možno ešte dnes lepí na tričko.

Turnaj sa nám vydaril. Aj počasie nám prišlo, aj bratom a sestrám-skautom sa dúfame páčilo. Tešíme sa na ďalší ročník a dovidenia na Deň detí.

Keshu,
 96. malokarpatský zbor
 skautov v Rači

Šachový turnaj mládeže v Rači

Dňa 1. apríla 2006 sa uskutočnil v ZŠ Tbiliská Šachový turnaj o Pohár KŠN (Klub šachových nádejí) a Majstrovstvá mládeže Bratislavského kraja.

Na zorganizovaní turnaja sa podieľali KŠN, Šachový klub Krasňany a ZŠ Tbiliská. Súťaže sa v rôznych vekových kategóriách zúčastnilo 92 mladých šachistov, potešiteľná bola účasť 12 dievčat.

Turnaj otvoril zástupca starostu Ing. Miroslav Čutka. Ocenil najmä organizátorov za to, že dokážu pritiahnúť také množstvo mládeže k takej zmysluplnej činnosti akou šach nesporné je. Šach podporuje logické myslenie, predstavivosť, vytrvalosť, teda také vlastnosti, ktoré sú dobré využiteľné v učebnom procese ako i v ďalšom živote každého jednotlivca.

Riaditeľom turnaja bol Ing. Roháček, hlavným rozhodcom JUDr. Syrový, ktorý je predsedom komisie rozhodcov pri SŠZ. Základné rozdelenie súťažiacich bolo do 12 a do 20 rokov. Mladší hrali 9 kôl systémom 2x20 minút, starší 7 kôl systémom 2x25 minút. Kategóriu mladších vyhral so ziskom 7,5 bodu Juraj Šošovička z klubu Strelec D.N.Ves, kategóriu starších vyhral so ziskom 6,5 bodu Tamas Peny z D. Stredy.

Zvlášť boli vyhodnotené Majstrovstvá Bratislavy, ktoré sú zadelené podľa vekových kategórií

<i>vek do</i>	<i>chlapci</i>	<i>dievčatá</i>
10 r.	Peter Michalko	Martina Michalková
12 r.	Juraj Šošovička	Katarína Rožárová
14 r.	Tomáš Padyšák	Lucia Kevická
16 r.	Milan Pacher	
18 r.	Andrej Kralovič	Erika Machalová

Zvláštnu cenu dostal aj Patrik Kevický ako najmladší účastník vo veku 4 roky 10 mesiacov. Potešiteľná bola aj účasť 8 žiakov miestnej školy aj keď nie sú registrovaní šachisti.

Turnaj mal veľmi dobrú úroveň, zúčastnili sa ho viacerí hráči s medailovým umiestnením na Majstrovstvách SR za r. 2006, napr. Pacher, Kevická, Machalová.

Vďaka za výborné podmienky na súťaži patrí všetkým organizátorom, pretože si treba uvedomiť, že dieťa často sprevádzajú obaja rodičia a tým je počet účastníkov značne väčší.

Ondrej Marko,
Šachový klub Krasňany

Tenisu dvere otvorené

Dňa 23.4.2006 otvoril Turistický klub Rača na Záhumeniach športový areál: dva tenisové kurty, bedmintonové ihrisko, dráha na petanque, stôl na stolný tenis, požičovňa športového náčinia (rakety, lopty, gule) a výučba tenisu pod vedením trénera. **Otvorené denne od 8.00-20.00. Informácie a rezervovanie** ihrísk priamo v **areáli** a na tel. č.: **0903 026 918**.

V sobotu **6. 5. 2006** Vás pozývame na Deň otvorených dverí – vstup na všetky ihriská pre športovú verejnosť bude bezplatný. F. Martiš

Stolnotenisová liga

Chlapci: 1. Peter Turček (86 b.), 2. Jozef Vaškovič (62 b.), 3. Patrik Hlocký (62 b.), 4. Matej Klaučo (54 b.), 5. Jakub Sisák (52 b.), 6. Mário Juráček (52 b.), 7. Erik Gibala (52 b.), 8. Martin Mieč (48 b.), 9. Tomáš Detko (47 b.), 10. Tomáš Košířer (43 b.), 11. Viktor Kováč (38 b.), 12. Miroslav Harant (31 b.), 13. Erik Košířer (31 b.), 14. Peter Černák (29 b.), 15. Matej Ohrablo (27 b.), 16. Erik Nagy (27 b.), 17. Martin Huľa (25 b.), 18. Matej Boho (20 b.), 19. Dominik Daniš (19 b.), 20. Peter Novotný (10 b.), 21. Roman Juhas (9 b.), 22. Andrej Turcár (8 b.), 23. Juraj Matúš (7 b.), 24. Allan Hofmann (6 b.), 25. Georg Georgiev (3 b.), 26. Anton Lassi (3 b.), 27. Lukáš Fojtík (2 b.)

Dievčatá: 1. Lenka Kohútová (8 b.), 2. Michaela Kitlerová (2 b.), 3. Ivana Žilová (1 b.)

Kam za športom

29.4. (9.00) Olymp Rača – Tehelné pole, Bratislavská hokejbalová liga (ZŠ Tbiliská)

1.5. Z pivnice do pivnice. Turistika - Modra (info. p. Milan Ružek 0904 365 285)

6.5. (11.00) ŠHBK Račištorf – Team Sharks, Bratislavská hokejbalová liga (ZŠ Tbiliská)

6.5. (8.30) Medzinárodný volejbalový turnaj kadetiek a junioriek (ZŠ Tbiliská)

7.5. (10.00) Beh cez Račianske vršky - všetky kategórie 100 m - 10 km (Nám. Andreja Hlinku)

14.5. (10.30) FK Rača – MŠK Iskra Petržalka, 24. kolo 3. futbalovej Stein ligy (Štadión FK Rača, Černockého 2)

14.5. (10.30) FK Rača – MŠK Iskra Petržalka, 24. kolo 3. futbalovej Stein ligy (Štadión FK Rača, Černockého 2)

20.5. (11.00) Rača – Babský výšlap. Beh 21,1 km. Trasa: Knižkova dolina - Pezinská Baba

21.5. (10.30) FK Rača – FK Rapid Ružinov, 26. kolo 3. futbalovej Stein ligy Štadión FK Rača, Černockého 2

28.5. (10.30) FK Rača – ŠK Láb, 28. kolo 3. futbalovej Stein ligy, Štadión FK Rača, Černockého 2

Každý štvrtok 15.00 Medziškolská stolnotenisová liga žiakov ZŠ a SŠ (ZŠ Tbiliská)

Info: 0903 121 720 Milan Roskopf, roskopf@raca.sk

Pre Vaše zdravie

Nárast výskytu ochorenia súvisí najmä s oslabením pozornosti a obmedzením programov kontroly vo vyspelých krajinách, ďalej so svetovou pandémiou AIDS, narkomániou, neadekvátnou liečbou, ale hlavne so zhoršením sociálno-ekonomickej situácie. Hoci Slovensko možno považovať za krajinu s nízkym výskytom tohto ochorenia, počet chorých na tuberkulózu na Slovensku po 10 rokoch znova vzrástol.

Tuberkulóza nepozná hranice

Najviac chorých na tuberkulózu je na východnom Slovensku, čo súvisí s vysokou nezamestnanosťou. V oblastiach, kde Slovensko susedí s krajinami, v ktorých je výskyt tuberkulózy nízky, je rovnako nízky aj na našom území. Na Ukrajine, v Maďarsku a Poľsku je však ročne hlásených 2 – 4 krát viac prípadov tuberkulózy ako u nás. V posledných rokoch sa sleduje nárast výskytu tuberkulózy aj u novej rizikovej skupiny (legálni a ilegálni migranti hlavne z Čečenska, Indie a Pakistanu).

Ďalším novým rizikovým faktorom je lieková rezistencia, ktorá je dôkazom toho, že aj v dnešnej dobe si tuberkulóza zachováva atribúty mnohotvárnej a v mnohých prípadoch ťažko liečiteľnej infekčnej choroby. K rezistencii na lieky dochádza v dôsledku nesprávneho konania človeka – keď napr. lekár nesprávne volí liek, nesprávne dávkuje liek; keď pacient nedodržiava pravidelnosť užívania liekov. Z iných príčin je to napr. ľahký prístup k antibiotikám bez kontroly liečby. Očkovanie novorodencov ani preočkovanie detí v 11. roku života nechráni pred vznikom tuberkulózy ako takej, iba pred rozvojom jej závažných foriem (miliárna tuberkulóza a tuberkulózný zápal mozgových blán). Dnes sa rozsiahle formy pľúcnej tuberkulózy objavujú znova vo zvýšenej miere. V súčasnosti ešte neexistuje očkovacia látka, ktorá by dokázala zabrániť šíreniu ochorenia tak, ako sa to podarilo napríklad s ovčím kiahňami.

„Toto sú dôvody, ktoré nás nútia byť ostražitejšími. Okrem toho je potrebné venovať zvýšenú pozornosť aj klasickým rizikovým skupinám obyvateľov, ako sú asociáli, alkoholici, bezdomovci, Rómovia a staršie vekové skupiny,“ hovorí prof. MUDr. Eva Rozborilová, CSc., hlavný odborník MZ SR pre odbor pneumológie a ftizeológie.

Bývam na ul. J. Hagaru a vlastním 2 psov. Problémom nielen mojím ale aj všetkých psíčkarov v Krasňanoch sú mačky, ktoré sa premnožili z neustáleho prikrmovania. Najhoršie na tom je to, že ľudia si neuvedomujú, aké sú vlastne nebezpečné a koľko chorôb prenášajú. Nielenže nie sú očkované, ale nie sú ani pod veterinárnym dohľadom. Ľudí stále zaujímajú psi aj s ich historkami ohľadne chodenia do pieskoviska (videl som tam len mačky). V okolí domov je rozhádzaných veľmi veľa kostí, rôznych pochúťok pre mačky, misky s mliekom a to dokonca vo voľnom výbehu pre psov... M. Kubala

Z Vašich listov
Čistota verejného prostredia: Prišiel 1. jarný deň a s ním zmizli i posledné zvyšky snehu, ktorý prikrýval niekoľkomesačný neporiadok v Rači. Bývam na sídlisku Karpatské nám. a denne cestujem električkou do mesta, denne som nútená sledovať odpadky pováňané na tzv. trávnik, počnúc konečnou električiek a končiac v Gaštanovom hájiku. Navyše trávnik na konečnej električiek, a to je rekord, nebol minulý rok ani raz pokosený (mimo časť smerujúcu ku hlavnej ceste). Čo z toho, že vnútorná časť trávniku v sídlisku na Karp. námestí je kosená až zbytočne často, keď tejto časti trávniku smerujúceho k ceste sa nikto ani nedotkne! Celkovo taký neporiadok a špina aká je v Rači, čo sa týka aj zastávok MHD a nevysypávaných odpadkových košov som nevidela v žiadnej mestskej časti. Možno by bolo dobré opýtať sa ako to robia oni a nevyhovárať sa na to, že tá alebo oná časť patrí pod údržbu Dopr. podniku a podobne. Mňa ako občana nezaujíma komu patrí tá či oná časť údržby zelene a MÚ je tu od toho, aby veci riadil k spokojnosti občanov. Ak nie sú ľudia, ktorí by to urobili, zorganizujeme brigádu a myslím si, že bezdomovci, ktorým by sa zabezpečila odmena (jedlo, event. malý fin. obnos) by tiež boli motivovaní a zapojili by sa. Postávanie s časopisom predsa nie je práca, pritom môžu akurát prechladnúť a s prepáčením od neustáleho vnucovania časopisu ľuďom, ktorí o neho nemajú záujem „zblbnúť“. Takto si má niekto zarábať a pritom je tu práce a práce, resp. špiny a špiny, ktorú treba denne čistiť, lebo ľudia sú raz takí, či s vysokoškolským či základným vzdelaním, jednoducho robia neporiadok. Počula som, že DP chystá červené električky pre zahr. turistov. Ak sa nedajbože dostanú na konečnú MHD v Rači úprimne ich ľutujem, pretože darmo budú sedieť v novej čistej električke, ale pohľad z okna pre nich nebude lákavý a od nás budú odchádzať s pocitom špinavej neupravenej krajiny. Slovíčková

Medová bábovka

Suroviny: 200 g tuku, 300 g medu, 5 vajec, 300 g polohrubej múky, 100 g orechov, 3 PL kakaa, 6 PL mlieka, 1 kypriaci prášok, štáva z 1 citróna, škorica

Postup: Maslo vymiešame a postupne pridáme suroviny. 2/3 cesta nalejeme do formy a do zvyšku pridáme mlieko, kakao a škoricu. Tmavé cesto nalejeme na svetlé, vidličkou vytvoríme mramorový vzor a upečieme.

Linka pomoci 0800 12 00 24

Poradenstvo pre ženy v krízových situáciách.
 Bezplatné z pevnej siete z celého územia SR.

Spomienky

Dňa 5.4.2006 nás navždy opustil náš milovaný manžel, otecko, deduško **Augustín Veselský**, ktorého láska zostane navždy v našich srdciach. S láskou smútiaca rodina

Dňa 9.4.2006 uplynuli 3 roky, čo nás po tragickej udalosti navždy opustil náš syn a brat **Branko Kotlán**. Kto ste ho poznali, venujte mu tieto dni tichú spomienku.

Smútiaca rodina a Katka

Dňa 10. 4. 2006 uplynulo 5 rokov, čo nás opustila naša drahá matka a babička p. **Anna Martincová**.

S láskou spomínajú rodiny Miloša a Zoroslava

Dňa 17. apríla 2006 uplynulo 10 rokov, čo nás navždy opustil náš drahý manžel a otec **Walter Maceják**. Kto ste ho poznali, venujte mu tichú spomienku. S láskou

spomínajú manželka, dcéry a zať

Dňa 21. mája 2006 uplynie rok, keď nás nečakane navždy opustil náš milovaný manžel, otec a dedko **Štefan Urgoš**. Kto ste ho poznali, venujte mu prosím

spolu s nami tichú spomienku.

Manželka, deti, vnúčatka, krstné deti, švagriné, švagor a ostatná rodina

Pri príležitosti nedožitých 80. narodenín (26. 4. 2006) nášho milovaného **Jaroslava Polakoviča** s láskou spomínajú manželka, deti, vnúčatá a právnučatá.

Jubilanti

Klub dôchodcov Rača (máj)
 Rudolf Klíma

Klub dôchodcov Krasňany (máj)
 Mária Kašáková, Erika Lackovičová

MO SZI Rača – invalidi Rača (máj)
 Jaroslav Salay, Elena Fapšová, Rudolf Klokner, Vlasta Hanusová, Želmíra Gerhatová, Anna Zvozilová, Jozefína Kaperová

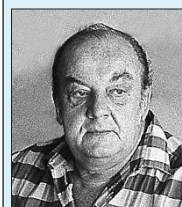
SVV gen. M. R. Štefánika (apríl)
 Milan Janata, Rudolf Hrdlička

Blahoželanie

Dňa 1.4.2006 sa dožíva krásnych 90 rokov pán **Alojz Žitný** z Hybešovej ulice. Vela šťastia, zdravia a spokojnosti do ďalších rokov života mu želajú synovia a dcéra s rodinami.

Odišiel spisovateľ Peter Ševčovič

Na Veľký piatok dňa 14. 4. 2006 zomrel vo veku 71 rokov spisovateľ, dramatik a obyvateľ Krasnian Dr. Peter Ševčovič. Posledná rozlúčka so vzácnym človekom sa konala 21. 4. v bratislavskom Krematóriu.

Peter Ševčovič prešiel ťažkými životnými skúškami. Z politických dôvodov bol v 50. rokoch pred dokončením štúdia z Lekárskej fakulty UK vylúčený, potom pracoval ako pomocný robotník. Po r. 1989 sa dožil prvej verejnej satisfakcie, keď mu bol udelený doktorát medicíny honoris causa.

Nikdy sa však nevzdával, húževnatosťou a túžbou po poznani, vede, literatúre a umení úspešne absolvoval štúdium na Filmovej akadémii muzických umení v Prahe. Počas štúdia pracoval ako dramaturg v PKO, v Slovenskom filme, nakoniec zakotvil v Slovenskej televízii, kde venoval veľkú časť svojho umeleckého života. Bol mimoriadne tvorivý a pracovitý človek. Napísal vyše osemdesiat televíznych, rozhlasových a divadelných hier, desať kníh krásnej literatúry, nespočetné množstvo poviedok a niekoľko pozoruhodných teoretických diel, zaujímavé, pestré, poučné knihy o receptoch starej i bohémskej Bratislavy.

Hlboký žiaľ za vzácnym človekom Petrom Ševčovičom pociťujú nielen príbuzní, priatelia, bývalí spolupracovníci, susedia... Všetci cítia, že odišiel veľký človek... Česť jeho pamiatke!

Ing. Jozef Házy
 poslanec MZ Rača za Krasňany

KS Žarnovická

(tel. č.: 4488 9319)

- 2.5. 15.00 Rokovanie MZ Bratislava-Rača
 5.-7.5. 10.00 Račianske hody 2006
 5.-7.5. 14.00 Voda, vodienska. Výstava prác detí MŠ
 14.5. 15.00 Deň matiek s Majou Veľšicovou a Michalom Slivkom
 15.-16.5. 10.00 Predaj lacných odevov a obuvi
 17.5. 14.00 Klub dôchodcov Rača
 17.5. 15.00 Vyhodnotenie súťaží Račiansky jahodový kvet, Barunkine rozprávky (Sobášna sieň MÚ Rača)
 18.5. 16.00 Akadémia žiakov ZŠ Jána de La Salle
 20.5. 15.00 Zväz invalidov – výročná schôdza
 24.-25.5. 10.00 Predaj lacných odevov a obuvi
 28.5. 16.00 Majáles – tanečná zábava. Hrá Prova. Vstupné 50 Sk
 30.5. 8.00 Transfúzia krvi pre občanov MČ
 31.5. 9.00 Svetový deň bez tabaku. Prednáška pre deti ZŠ

Klub dôchodcov Rača, Žarnovická 7 (tel. č.: 4488 3345)

- Po 14.00-19.00, Ut-Št 14.00-17.00
 3.5. 10.00 Zasadnutie samosprávy
 4.5. 10.00 Zasadnutie výboru MO JDS
 9.5. 15.00 Prednáška
 17.5. 9.00 Návšteva Malokarpatského múzea v Stupave (odchod zast. Hybešova)
 24.5. 8.00 Arborétum Mlyňany – Topoľčianky. Celodenný výlet autobusom (odchod od Vinárskych závodov)
 Po 14.00 Priateľské a spoločenské a posedenia v KD
 St 14.00 Lúštenie krížoviek, Šikovné ruky
 Št 14.00 Spevácky krúžok - Návčik piesní

Krasnianska beseda

(Kadnárova č. 19, tel. č.: 4488 2088)

- Po, Št 19.00 Cvičenie žien
 Ut, St 14.00 Stolný tenis pre seniorov
 3.5. 15.00 Abeceda krížovkára. Súťaž
 15.5. 14.30 Deň matiek s Majou Veľšicovou a Michalom Slivkom
 21.5. 16.00 Tanečná zábava, hrá skupina Prova. Vstupné: 30 Sk
 31.5. 11.00 Svetový deň bez tabaku. Prednáška pre deti ZŠ

Klub dôchodcov Krasňany

- Po, Št 14.00-17.00
 2.5. Výborová schôdza SZŤP Krasňany
 3.5. Klub krížovkárov
 4.5. Zasadnutie samosprávy KD
 8.5. Zasadnutie JDS
 15.5. Slávnostné posedenie pri príležitosti Dňa matiek
 24.5. Návšteva Múzea Ferdiša Kostku v Stupave

KS Impulz

(Dopravná 22, tel. č.: 0911 212 133)

- Po 15.00 Klub dôchodcov Východné, Čitateľský kútik, Knižnica, Výučba hry na gitaru
 Po, Št 19.00 Cvičenie žien
 Ut, Pi 16.00-20.00 Stolný tenis, spoločenské hry pre deti, video
 Št 16.00-18.00 Stolný tenis, spoločenské hry pre deti, video
 12.5. 17.00 Deň matiek, vystúpenie detí MŠ Pri Šajbach

Deti a psy poznajú, kto ich má rád.
B Němcová

RAČIANSKY výber – mesačník obyvateľov mestskej časti Bratislava-Rača □ Poštová adresa: MÚ Kubačova 21, 831 06 Bratislava. **Redakcia:** Žarnovická 7 □ **telefón/fax:** 4488 6209 □ **E-mail:** redakciarv@raca.sk □ Registrácia č. 1/99 OÚ Bratislava III. □ Vydáva MÚ MČ Bratislava-Rača □ Internet: **www.raca.sk** □ Redakčná rada: MUDr. Jana Radošinská – predseda, RNDr. Viera Drotovánová, Ing. Jozef Házy, Mgr. Dagmar Kovárová, Mária Luknárová; Mgr. Gabriel Martinický a Anna Mojžišová – redaktori □ Za podpísaný príspevok zodpovedá autor. □ Redakcia nezodpovedá za obsah inzerátov a vyhradzuje si právo príspevky skrátiť a jazykovo upraviť. □ Tlač: Bratislavské tlačiarne a.s., Prístavná 1, P.O.Box 195, 814 99 Bratislava. □ Najbližšia uzávierka 15. 5. 2006 □ Foto 1. str.: Pohľad z Bratislavského hradu do Rakúska, G. Martinický

Katolícke bohoslužby

Fara tel.: 4488 4604; 0903 221 120

Farský kostol sv. Filipa a Jakuba
 Utorok-Sobota 18.30
 Nedela: 7.30, 10.30

Domov dôchodcov

Pondelok 16.30

Kostol Panny Márie Pomocnice
kresťanov (Dk)

Po 18.30, Ut, Št, Pi, So 7.00,

Streda 7.15, Nedela 9.00, 19.00

KS Impulz Východné

Streda 17.00, Nedela 8.00

Krasnianska beseda

Nedela: 9.15

Charita Rača

oznamuje, že charitný šatník v Knižkovej doline bude otvorený v dňoch

10. mája a 24. mája 2006

v čase od 16.30-18.00.

Tel. č.: 4488 8953, 0908 629 265

Služby Božie ECAV

Cirkevný zbor evanjelickej cirkvi augsburského vyznania Bratislava-Rača (Alstrova 39, tel.: 4488 3403)

Vás pozýva na bohoslužby:

Evanjelický kostol (Alstrova ul.)
Každú nedelu o 8.30, o 9.30 Det-ská besiedka

Každý pondelok – o 18.30 Biblické hodiny (v zborovej sieni)

Utorok 2.5. o 9.30 Služby Božie – Dom dôchodcov, Podbrezovská 28

Každú stredu o 18.00 Večerné služby Božie

Každú sobotu o 18.00 Stretnutia zborovej mládeže

Kresťanský zbor v Rači

(Alstrova 38)

Nedela: Bohoslužby pre celú rodinu 10.30 v KS Žarnovická 7

Utorok: Výklad Bible

18.30 v KZ Alstrova 38

Materské centrum Ráčik

Pekná cesta 9

Ut, St, Št: 9.00-12.00 a 15.00-18.00

Každý utorok: 16.00 Spievanky

Každá streda: 10.30 Veselé riekanky

Ut 9.5. 16.00 Ortopedická poradňa pre deti

Ut 16.5. 17.00 Deň matiek s divadielkom Načo máme zúbky

Št 18.5. 16.00 Dojčenská výživa – Prezentácia výrobkov

Prednáška Slovenského zväzu záhradkárov

 ZO 3-2 Bratislava-Rača bude dňa **2. 5. 2006** o 18.00 h v Klube KDH v Knižkovej doline. Témy: Menej známe zeleniny a ich pestovanie v domácich záhradkách. Prehľad žravých škodcov listov ovocných a okrasných drevín – účinný boj proti nim.

Súťaž pre (majiteľov) psov sympatákov

MČ Staré Mesto pripravila Psí deň. Súťaž o Psa sympatáka bude 10. 6. 2006 o 11.00 h v horárni Horský park na Lesnej ul. 1. Do súťaže možno prihlásiť každého psa, evidovaného na miestnom úrade s platnou registračnou známku. Uzávierky: 15. 5. a 5. 6. 2006.

 Info.: 59 24 64 14, pes@staremesto.sk, www.staremesto.sk

Cenník reklamy v Račianskom výbere

Celá strana (18,2 x 25,6 cm)	10 000 Sk	Ceny za reklamu platia pre hotový návrh dodaný inzerentom. Náročné grafické spracovanie reklamy v redakcii 5-15 % príplatok, dodatočné zmeny za daného návrhu aj inzerát dodaný po uzávierke za príplatok +5% z ceny inzerátu, avšak najmenej 200 Sk.
1/2 strany (18,2 x 12,6 cm)	5 200 Sk	
modul 12 x 12,6 cm	3 400 Sk	
1/4 strany (8,9 x 12,6 cm)	2 500 Sk	
modul 12 x 6,1 cm	1 700 Sk	
modul 5,8 x 12,6 cm	1 700 Sk	
modul 5,8 x 8,4 cm	1 275 Sk	
modul 8,9 x 4,0 cm	850 Sk	
modul 5,8 x 6,1 cm	850 Sk	
modul 5,8 x 2,8 cm	420 Sk	
modul 4,25 x 3,9 cm	420 Sk	
	200 Sk	

1. uverejnenie 100 %, 2. uverejnenie je **lacnejšie** o 10 %, každé ďalšie o 5% až do výšky 50% z pôvodnej ceny. Za uverejnenie na poslednej strane + 20 %. Použitie doplnkovej zelenej farby je už v cene plošného inzerátu. **Riadková inzercia vrátane spomienok na zosnulých a blahoželaniam jubilantom 1 Sk za 1 znak, foto 20 Sk.** Ceny sú vrátane DPH.

Príspevky a fotografie do Račianskeho výberu

Články a inzeráty, ktoré nebudú doručené do dátumu uzávierky – **15. 5. 2006** z technologických dôvodov **nebude možné uverejniť!** Nespoliehajte sa na digitálne fotografie z mobilných telefónov! Nie vždy majú dostatočnú kvalitu na uverejnenie – môžu byť veľmi malé.